

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego we wrześniu 2018 r.

26.10.2018 r.
Nr 9/2018

- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2018 r. nie zmieniło się w porównaniu z poprzednim miesiącem, natomiast zwiększyło się w porównaniu do analogicznego miesiąca ubiegłego roku.
- W końcu września br. liczba bezrobotnych wzrosła w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmniejszyła się natomiast w stosunku do września ub.r. Stopa bezrobocia rejestrowanego była taka sama jak przed miesiącem, niższa natomiast w porównaniu do analogicznego miesiąca roku ubiegłego.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. zmalało w stosunku do poprzedniego miesiąca, było jednak wyższe w porównaniu do września ub.r.
- Ceny zbóż ogółem, ziemniaków, żywca rzeźnego wołowego i drobiowego w skupie były wyższe niż przed rokiem, natomiast ceny żywca rzeźnego wieprzowego i mleka niższe. Na targowiskach ceny zbóż i ziemniaków jadalnych późnych były wyższe w porównaniu do września 2017 r. W skali miesiąca wzrosły ceny skupu zbóż ogółem, żywca rzeźnego wołowego i drobiowego oraz mleka, natomiast spadły ceny ziemniaków i żywca rzeźnego wieprzowego. Ceny targowiskowe zbóż były wyższe w porównaniu z notowanymi w sierpniu 2018 r.
- Produkcja sprzedana przemysłu zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim. Produkcja budowlano-montażowa wzrosła w stosunku do ubiegłego roku.
- Liczba oddanych do użytkowania mieszkań była większa niż we wrześniu ub.r. Mieszkania przekazali: spółdzielnie mieszkaniowe, deweloperzy i inwestorzy indywidualni.
- W porównaniu z wrześniem ub.r. spadła sprzedaż detaliczna, a wzrosła hurtowa.

Spis treści

Rynek pracy.....	5
Wynagrodzenia.....	9
Ceny detaliczne	12
Rolnictwo	13
Przemysł i budownictwo	17
Budownictwo mieszkaniowe.....	20
Rynek wewnętrzny.....	22
Wybrane dane o województwie warmińsko-mazurskim.....	24

Uwagi ogólne

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem.
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (*head offices*); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu.
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT.
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Polska klasyfikacja działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Pełna nazwa
Sekcje	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych.
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Działy	
produkcja skór i wyrobów skórzanych	produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Objaśnienia znaków umownych

Kreska (-)	Zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.)	Zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	Wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*)	Oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ)	Oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo warmińsko-mazurskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Olsztynie oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

Rynek pracy

We wrześniu br. w porównaniu do analogicznego miesiąca ub.r. zaobserwowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw przy jednoczesnym spadku liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia rejestrowanego.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 145,5 tys. osób, tj. o 1,5% wyższym niż przed rokiem (we wrześniu ub.r. – wzrost o 3,1%).

W porównaniu do września ub.r. zatrudnienie wzrosło m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 15,2%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 13,8%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,2%), budownictwie (o 3,4%) oraz informacji i komunikacji (o 3,2%).

Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

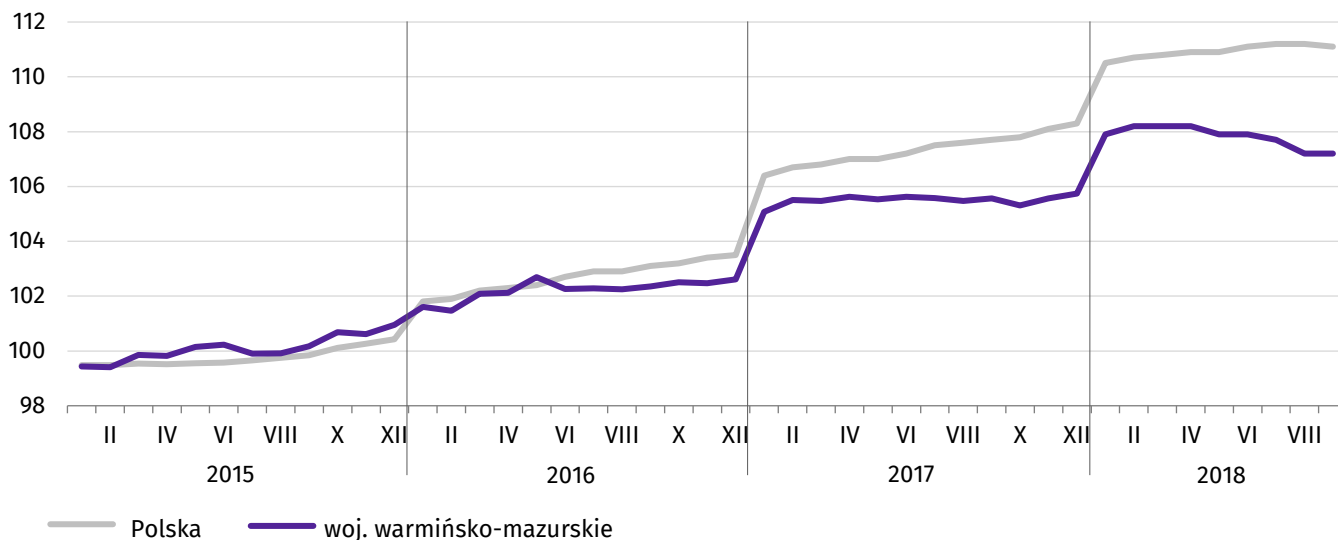
Wyszczególnienie	IX 2018		I–IX 2018	
	w tys.	IX 2017 = 100	w tys.	I–IX 2017 = 100
Ogółem	145,5	101,5	146,4	102,3
w tym:				
Przemysł	86,1	100,3	86,6	101,3
w tym przetwórstwo przemysłowe	78,6	100,3	79,2	101,3
Budownictwo	10,9	103,4	10,9	103,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	21,0	101,5	21,1	103,0
Transport i gospodarka magazynowa	6,6	113,8	6,6	110,2
Zakwaterowanie i gastronomia	3,0	106,2	2,9	103,8
Informacja i komunikacja	1,1	103,2	1,1	104,5
Obsługa rynku nieruchomości	2,3	98,1	2,3	98,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	2,0	115,2	2,0	114,2
Administrowanie i działalność wspierająca	6,3	97,1	6,5	99,9

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu do sierpnia 2018 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw nie zmieniło się. Wzrost nastąpił m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,7%), informacji i komunikacji (o 0,5%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,4%). Spadek wystąpił m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,0%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,7%).

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 146,4 tys. osób i wzrosło w porównaniu do analogicznego okresu 2017 r. (o 2,3%). W skali roku wzrosło zatrudnienie m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 14,2%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 10,2%), informacji i komunikacji (o 4,5%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,8%) oraz budownictwie (o 3,1%).

Wykres 1. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015 = 100)

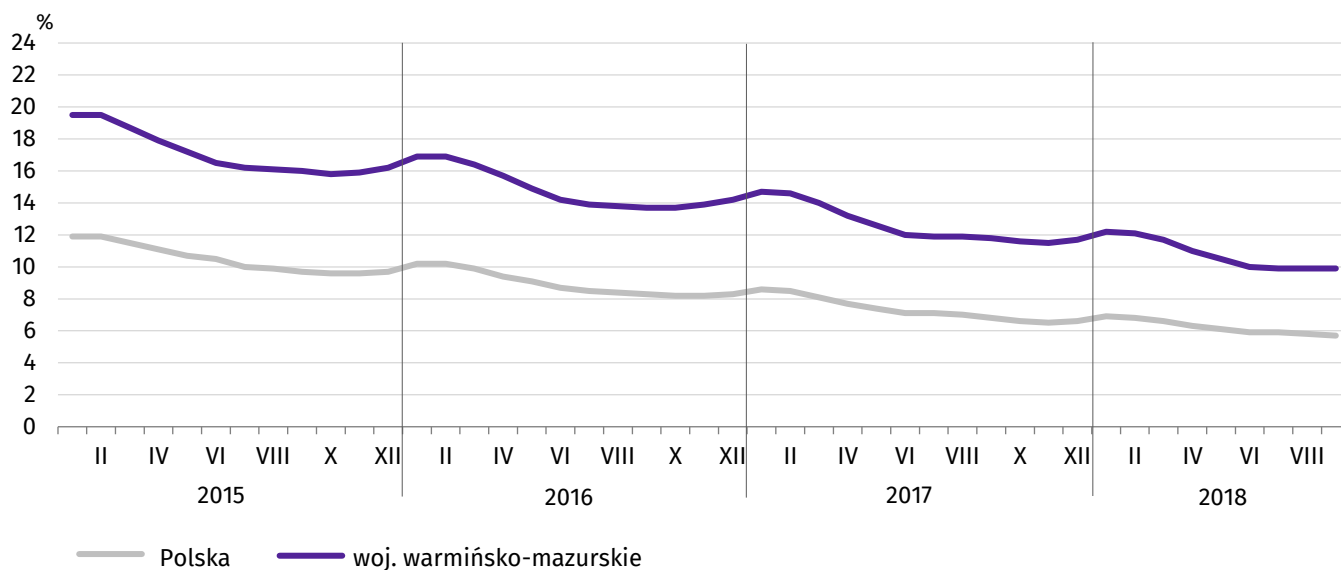

W końcu września br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 50,3 tys. osób i była wyższa o 0,1 tys. osób (tj. o 0,3%) niż w poprzednim miesiącu i niższa o 10,3 tys. osób (tj. o 17,0%) niż we wrześniu ub.r. Kobiety stanowiły 58,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 57,1%).

Tablica 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

Wyszczególnienie	IX 2017	2018	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	60,6	50,1	50,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	9,9	7,2	8,4
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	10,2	7,4	8,3
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	11,8	9,9	9,9

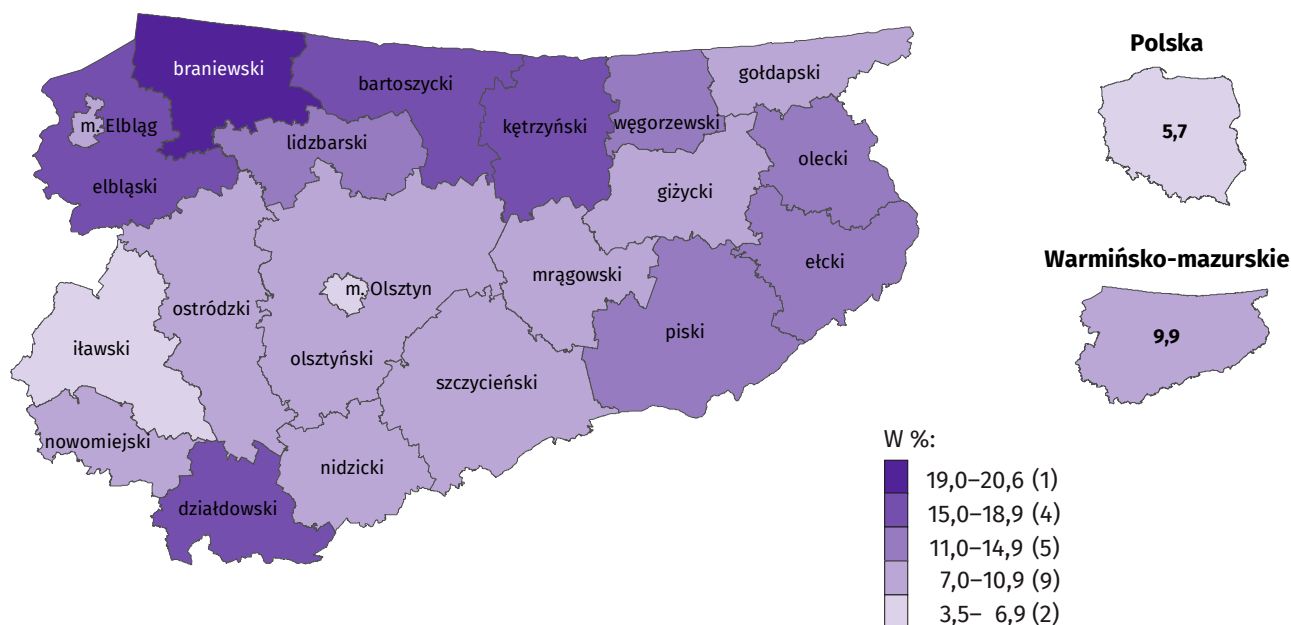
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w końcu miesiąca

We wrześniu 2018 r. **stopa bezrobocia rejestrowanego** ukształtowała się na poziomie 9,9% i była taka sama jak przed miesiącem oraz o 1,9 p. proc. niższa w porównaniu do września ub.r. Stopa bezrobocia w województwie była nadal najwyższa w kraju.

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: braniewski (20,6%, wobec 21,6% we wrześniu ub.r.), bartoszycki (18,2%, wobec odpowiednio 20,7%) i kętrzyński (16,3%, wobec odpowiednio 18,2%), a o najniższej – Olsztyn (3,5%, wobec odpowiednio 4,7%).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2018 r.
Stan w końcu września

W nawiasach podano liczbę powiatów.

We wrześniu 2018 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 8,4 tys. osób bezrobotnych, tj. o 16,7% więcej niż przed miesiącem i o 15,0% mniej niż przed rokiem. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem był wyższy niż przed rokiem o 1,1 p. proc. (80,5%). Zmniejszył się udział osób dotychczas niepracujących (o 0,8 p. proc. do 14,5%).

Stopa napływu bezrobotnych do urzędów pracy (tj. stosunek nowo zarejestrowanych do liczby aktywnych zawodowo) wyniosła 1,7.

We wrześniu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 8,3 tys. osób, tj. więcej o 12,1% niż w sierpniu 2018 r. i o 19,0% mniej niż przed rokiem. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 4,7 tys. osób (przed rokiem 5,9 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się w porównaniu do września 2017 r. (do 56,8%). Zmniejszył się także odsetek osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy (o 2,4 p. proc. do 5,9%). Zwiększył się natomiast odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 1,5 p. proc. do 17,5%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu osoby bezrobotnej (o 1,2 p. proc. do 7,2%).

W końcu września br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 42,0 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem w porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszył się (o 0,1 p. proc. do 83,5%).

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września br. stanowili 86,2% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 87,0%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku (o 1,8 p. proc. odpowiednio do 54,8%). Zmniejszył się także udział osób powyżej 50 roku życia (o 1,6 p. proc. do 27,2%) oraz osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 0,1 p. proc. do 13,9%). Zwiększył się natomiast udział osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 2,2 p. proc. do 22,4%) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,2 p. proc. do 7,1%).

W porównaniu do września ub.r. zmalała liczba bezrobotnych osób po 50 roku życia (o 21,9%), osób długotrwale bezrobotnych (o 19,7%), osób do 25 roku życia (o 17,5%), niepełnosprawnych (o 15,6%) oraz osób posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (o 8,0%).

Tablica 3. Wybrane kategorie bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy

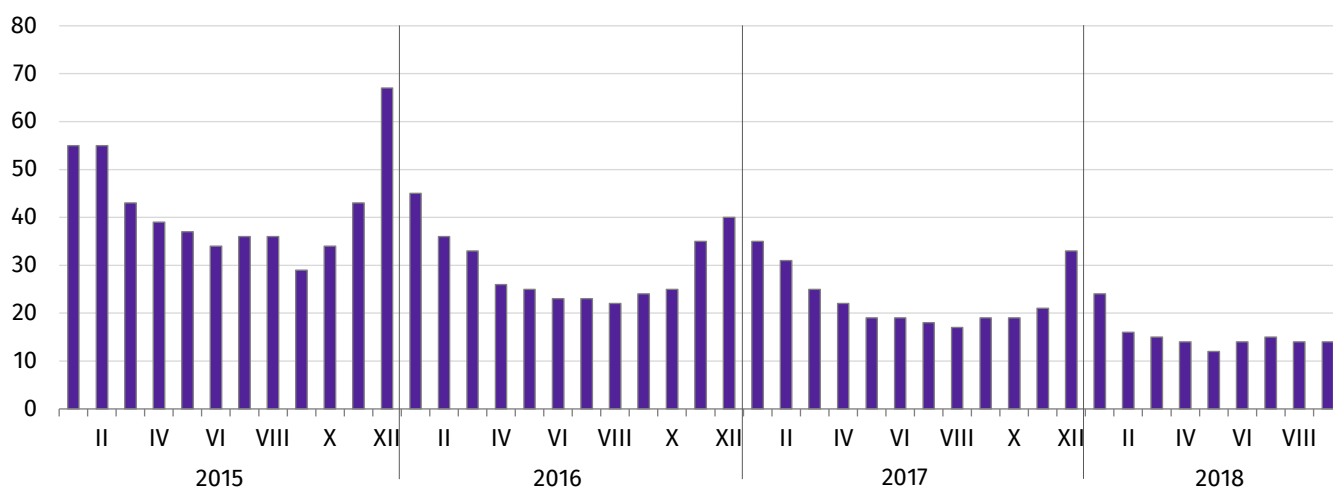
Wyszczególnienie	IX 2017	2018	
		VIII	IX
	w % ogółem		
Do 30 roku życia	27,6	27,2	28,0
w tym do 25 roku życia	14,0	12,9	13,9
Długotrwale ^a	56,6	55,1	54,8
Powyżej 50 roku życia	28,8	27,5	27,2
Posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	20,2	22,7	22,4
Niepełnosprawni	6,9	7,2	7,1

a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

We wrześniu br. do urzędów pracy zgłoszono 4,6 tys. ofert zatrudnienia, tj. o 79 ofert mniej niż przed miesiącem i o 1,2 tys. ofert mniej niż przed rokiem. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 14 bezrobotnych (przed miesiącem 14, przed rokiem 19).

Wykres 3. Bezrobotni na 1 ofertę pracy
Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że na koniec września br. w województwie dwa zakłady pracy zapowiedziały w najbliższym czasie zwolnienie 145 pracowników (przed rokiem odpowiednio 2 zakłady, 17 pracowników).

Wynagrodzenia

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 904,84 zł i było o 5,2% wyższe niż w analogicznym okresie ub.r. (przed rokiem wzrost o 7,1%).

W porównaniu do września ub.r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano m.in. w sekcji zakwaterowanie i gastronomia (o 10,1%), budownictwo (o 8,0%), przemysł (o 6,5%), informacja i komunikacja (o 4,5%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 4,4%).

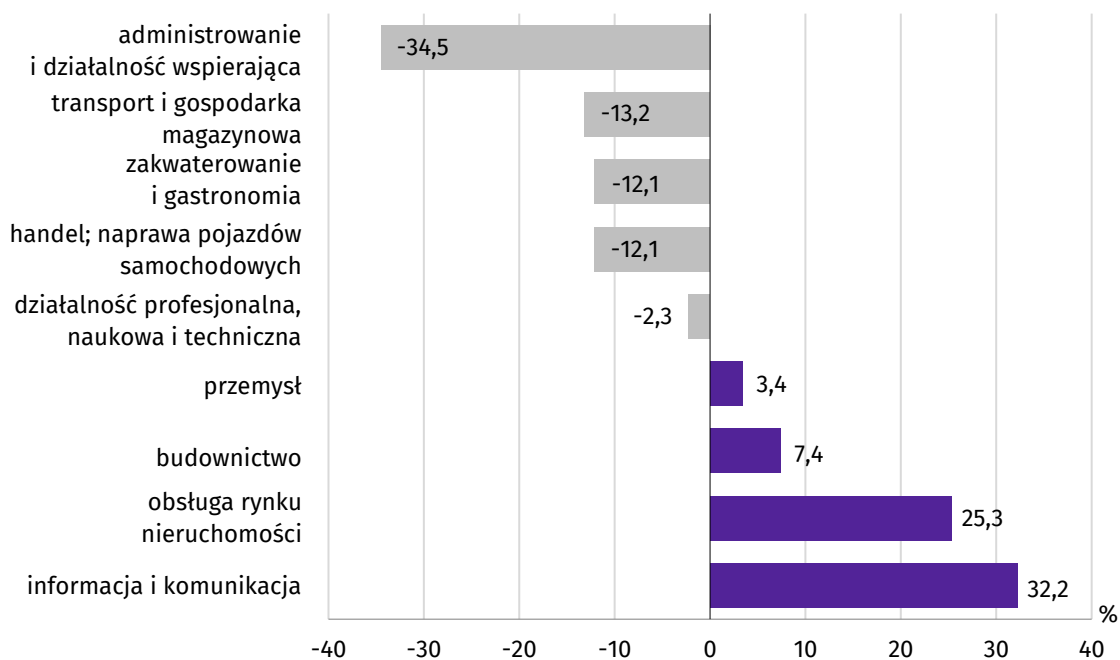
Tablica 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw

Wyszczególnienie	IX 2018		I-IX 2018	
	w tys.	IX 2017 = 100	w tys.	I-IX 2017 = 100
Ogółem	3 904,84	105,2	3 871,50	106,4
w tym:				
Przemysł	4 036,80	106,5	4 025,43	107,4
w tym przetwórstwo przemysłowe	4 030,65	107,0	4 022,13	107,9
Budownictwo	4 194,88	108,0	4 020,37	109,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3 433,75	104,4	3 354,71	105,6
Transport i gospodarka magazynowa	3 390,16	101,8	3 321,02	105,0
Zakwaterowanie i gastronomia	3 431,14	110,1	3 372,26	107,7
Informacja i komunikacja	5 161,38	104,5	5 149,29	103,7
Obsługa rynku nieruchomości	4 891,07	101,9	4 643,94	106,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	3 815,58	102,6	3 966,13	102,7
Administrowanie i działalność wspierająca	2 557,52	103,1	2 581,14	103,7

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu do sierpnia 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia zmniejszyły się. Spadek wystąpił m.in. w budownictwie (o 3,4%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,3%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,2%). Wzrost zaobserwowano m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 8,9%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,0%).

Wykres 4. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach PKD od przeciętnego wynagrodzenia w województwie we wrześniu 2018 r.

We wrześniu br. wyższe wynagrodzenia w odniesieniu do przeciętnego w sektorze przedsiębiorstw otrzymali zatrudnieni m.in. w informacji i komunikacji (o 32,2%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 25,3%).

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 3 871,50 zł, tj. o 6,4% wyższym od notowanego w analogicznym okresie 2017 r. W skali roku najbardziej wzrosły wynagrodzenia m.in. w budownictwie (o 9,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,7%), przemyśle (o 7,4%), obsłudze rynku nieruchomości (o 6,0%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,6%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,0%).

Wykres 5. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (przeciętna miesięczna 2015 = 100)

Ceny detaliczne

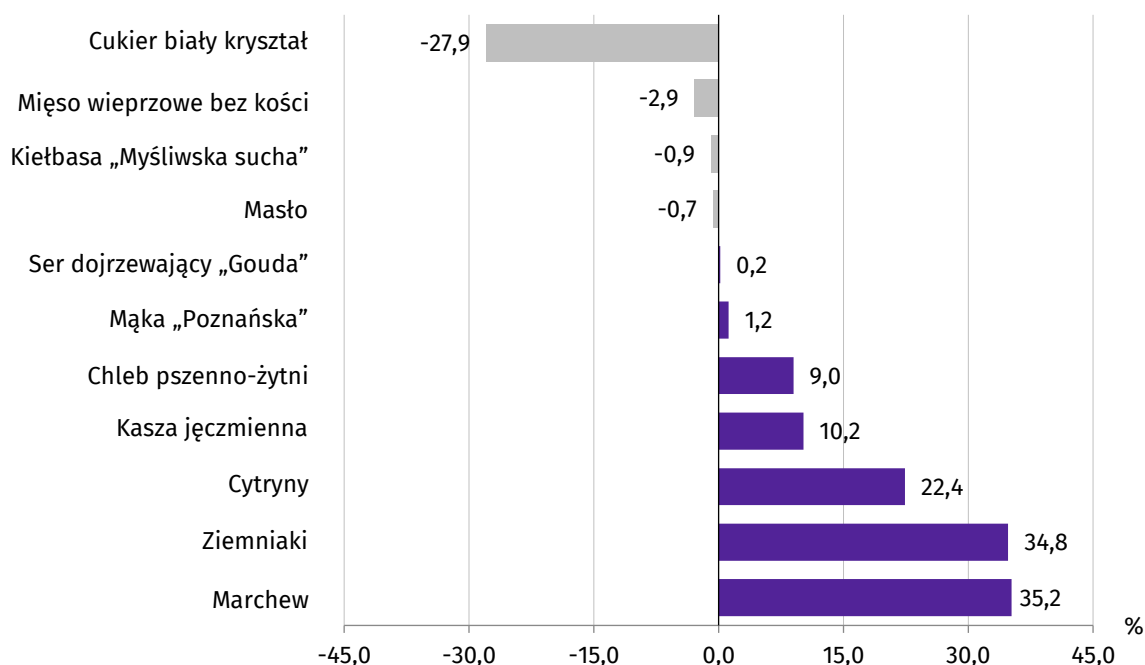
Ceny artykułów żywnościowych we wrześniu 2018 r. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wykazywały przeważnie tendencje wzrostowe. W grupie „pieczywo i produkty zbożowe”, podobnie jak w miesiącu poprzednim, zanotowano wzrost cen większości artykułów. Wzrosła m.in. cena bułki pszennej (o 13,2%), kaszy jęczmiennej (o 10,2%), chleba pszenno-żytniego (o 9,0%) i mąki pszennej (o 1,2%). Obniżono cenę ryżu (o 4,9%).

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za kielbasę wędzoną o 7,6% i szynkę wieprzową, gotowaną (o 2,4%). Obniżono natomiast cenę mięsa wieprzowego bez kości – schabu środkowego (o 2,9%), mięsa wołowego bez kości, z udźca (o 1,0%) i kielbasy suchej (o 0,9%). Za kurczaka świeżego, patroszonego płacono więcej (o 5,4%).

W grupie „mleko i sery” wzrosła cena sera twarogowego półtłustego (o 9,0%), mleka o zawartości tłuszczu 2,0%-2,5% (o 5,3%), śmietany o zawartości tłuszczu 18,0% (o 2,8%) i sera dojrzewającego „Gouda” (o 0,2%). Za jaja kurze płacono więcej (o 25,0%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” zmalała cena oleju rzepakowego (o 8,6%), margaryny (o 1,4%) i masła (o 0,7%).

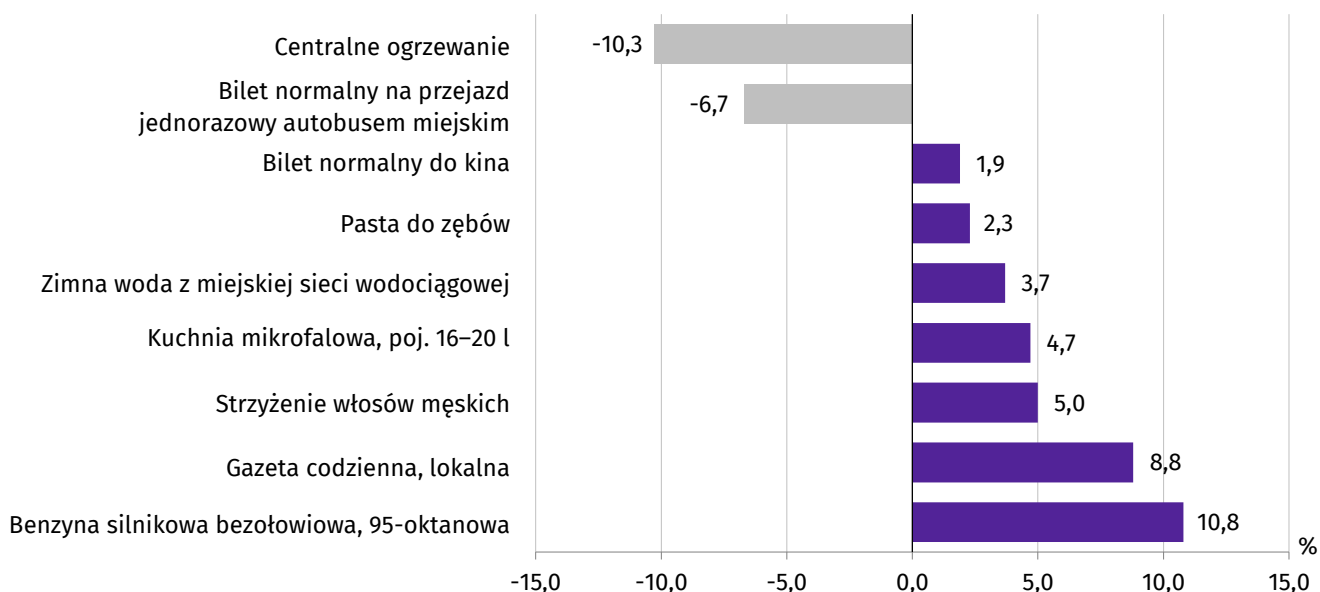
Wykres 6. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych we wrześniu 2018 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

We wrześniu br., w stosunku do analogicznego okresu ub.r., więcej płacono za marchew (o 35,2%), ziemniaki (o 34,8%) i cebulę (o 22,3%). Cena cytryn wzrosła (o 22,4%), natomiast zmalała cena jabłek (o 18,2%).

W stosunku do roku poprzedniego spadła cena herbaty (o 1,8%), natomiast cena kawy wzrosła (o 3,9%). Znacznie zmalała cena cukru (o 27,9%).

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2018 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Za przejazd taksówką osobową płacono więcej (o 2,5%) niż w analogicznym miesiącu roku poprzedniego, natomiast za przejazd jednorazowy autobusem miejskim mniej (o 6,7%). Cena benzyny bezołowiowej 95-oktanowej we wrześniu br. była wyższa (o 10,8%).

W stosunku do analogicznego okresu ub.r. we wrześniu 2018 r. wzrosły opłaty za wywóz nieczystości niesegregowanych (o 10,7%), pobranie wody zimnej z sieci wodociągowej (o 3,7%) i podgrzanie wody (o 0,9%), natomiast obniżyły się opłaty za centralne ogrzewanie (o 10,3%).

Rolnictwo

We wrześniu 2018 r. przeciętne ceny zbóż na rynku rolnym były wyższe niż przed rokiem i przed miesiącem. Ceny żywca rzeźnego wołowego i drobiowego w skupie były wyższe zarówno w ujęciu rocznym, jak i w ujęciu miesięcznym. Ceny skupu żywca rzeźnego wieprzowego były niższe niż we wrześniu 2017 r. i w sierpniu 2018 r. Mleko w skupie osiągnęło cenę niższą niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, natomiast wyższą niż miesiąc wcześniej. Ceny targowiskowe ziemniaków późnych były wyższe niż we wrześniu 2017 r.

We wrześniu br. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego wyniosła 15,1°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 2,8°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 29,2°C (Olsztyn), a minimalna 2,5°C (Kętrzyn). Średnia suma opadów atmosferycznych (48,4 mm) stanowiła 85% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 8 do 10.

Korzystne warunki atmosferyczne utrzymujące się podczas tegorocznych żniw sprzyjały sprawnemu ich prowadzeniu. Na początku września br. dokończono zbiory rzepaku jarego, trwały zbiory gryki i przystąpiono do zbioru kukurydzy na ziarno. Pomimo, że żniwa przebiegły sprawnie, brak wilgoci w glebie utrudniał prowadzenie prac polowych związanych z przygotowaniem gleby pod siewy ozimin. Do intensywnych siewów zbóż ozimych rolnicy przystąpili w pierwszej dekadzie miesiąca. Szacowano, że do końca września br. zasiano 97,0% planowanej powierzchni zbóż ozimych. Warunki pogodowe we wrześniu 2018 r. były zróżnicowane. Pierwsza połowa miesiąca była dosyć sucha i ciepła. Roślinom wchodzącym w fazę kietkowania i wschodów brakowało odpowiedniej ilości wilgoci w glebie. Warunki wilgotnościowe poprawiły się pod koniec drugiej dekady miesiąca. Wraz z ochłodzeniem i wietrzną pogodą pojawiły się opady deszczu o różnym nasileniu. Takie warunki pogodowe utrzymywały się do końca września.

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Kętrzynie i Olsztynie. Od stycznia 2018 r. IMGW nie prezentuje porównania danych meteorologicznych z normą wieloletnią dla Elbląga.

Tablica 6. Skup zbóż^a

Wyszczególnienie	VII-IX 2018		IX 2018		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	IX 2017 = 100	VIII 2018 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	252,1	87,5	67,4	74,7	69,5
w tym:					
pszenica	172,7	83,4	54,9	79,0	90,3
żyto	21,5	71,0	3,3	34,6	35,6

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

W okresie lipiec 2017 r.–wrzesień 2018 r. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był mniejszy o 12,5% niż w tym samym okresie poprzedniego sezonu. Mniej skupiono zarówno pszenicy (o 16,6%), jak i żyta (o 29,0%). We wrześniu 2018 r. dostawy zbóż do skupu były mniejsze niż przed miesiącem – łącznie skupiono 67,4 tys. t zbóż, tj. o 30,5% mniej niż w sierpniu br. W porównaniu z wrześniem 2017 r. odnotowano spadek podaży o 25,3%.

Tablica 7. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a

Wyszczególnienie	I-IX 2018		IX 2018		
	w tys. t	I-IX 2017 = 100	w tys. t	IX 2017 = 100	VIII 2018 = 100
Żywiec rzeźny ^b	286,1	92,1	25,3	92,5	93,3
w tym:					
bydło (bez cieląt)	15,3	94,6	1,0	76,8	87,5
trzoda chlewna	94,3	112,3	8,4	95,3	99,9
drób	176,1	83,9	15,9	92,2	90,6
Mleko ^c	702,4	101,3	80,2	100,6	93,6

a W okresie lipiec-wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

Od początku br. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był mniejszy o 7,9% niż w tym samym okresie ub.r. Odnotowano spadek skupu bydła (o 5,4%) i drobiu (o 16,1%), natomiast zwiększył się skup trzody chlewnej (o 12,3%). We wrześniu br. producenci z województwa warmińsko-mazurskiego dostarczyli do skupu 25,3 tys. t żywca rzeźnego, tj. o 7,5% mniej niż przed rokiem i o 6,7% mniej niż przed miesiącem. Podaż żywca rzeźnego podstawowych gatunków zwierząt zmalała zarówno w skali roku, jak i w skali miesiąca.

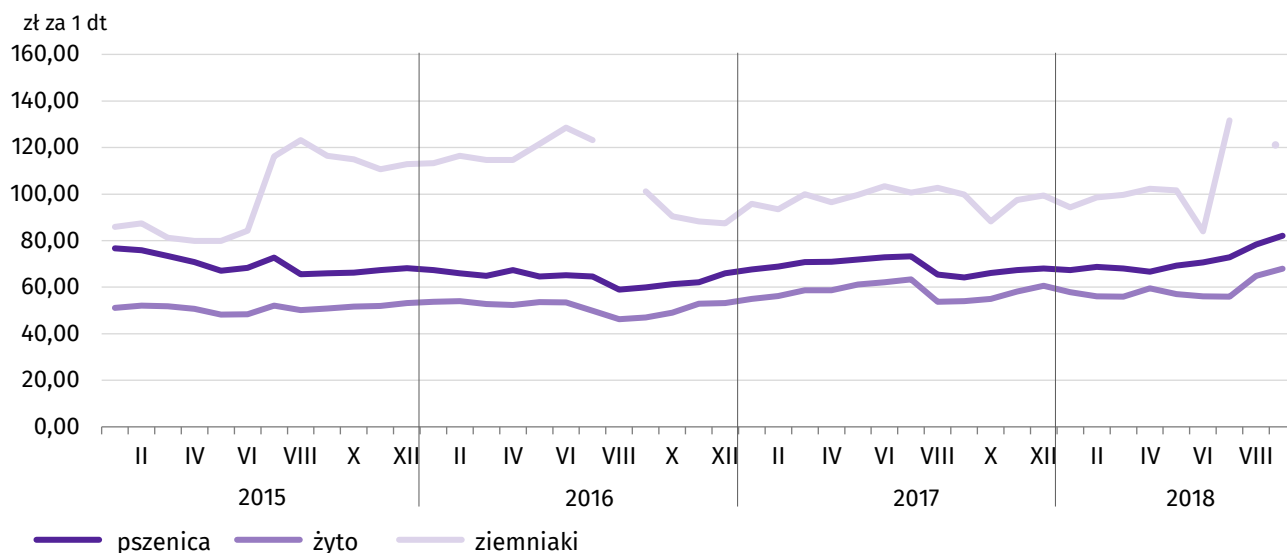
Tablica 8. Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	IX 2018			I-IX 2018		IX 2018			I-IX 2018	
	zł	IX 2017 = = 100	VIII 2018 = = 100	zł	I-IX 2017 = = 100	zł	IX 2017 = = 100	VIII 2018 = = 100	zł	I-IX 2017 = = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica	82,09	127,8	104,8	72,36	106,9	93,33	115,9	106,7	85,51	103,4
żyto	67,94	125,8	104,8	59,94	108,1	73,33	x	x	73,33	x
Ziemniaki ^b za 1 dt	51,14	134,4	25,5	72,67	80,6	120,48	120,8	x	104,06	105,0
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt)	6,24	101,0	101,6	6,75	108,7	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,69	86,7	96,0	4,61	86,3	.	x	x	.	x
drób	5,10	102,5	105,6	4,53	95,2	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	.	x	x	.	x
Mleko za 1 hl	136,30	90,1	102,2	137,40	98,5	.	x	x	.	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne.

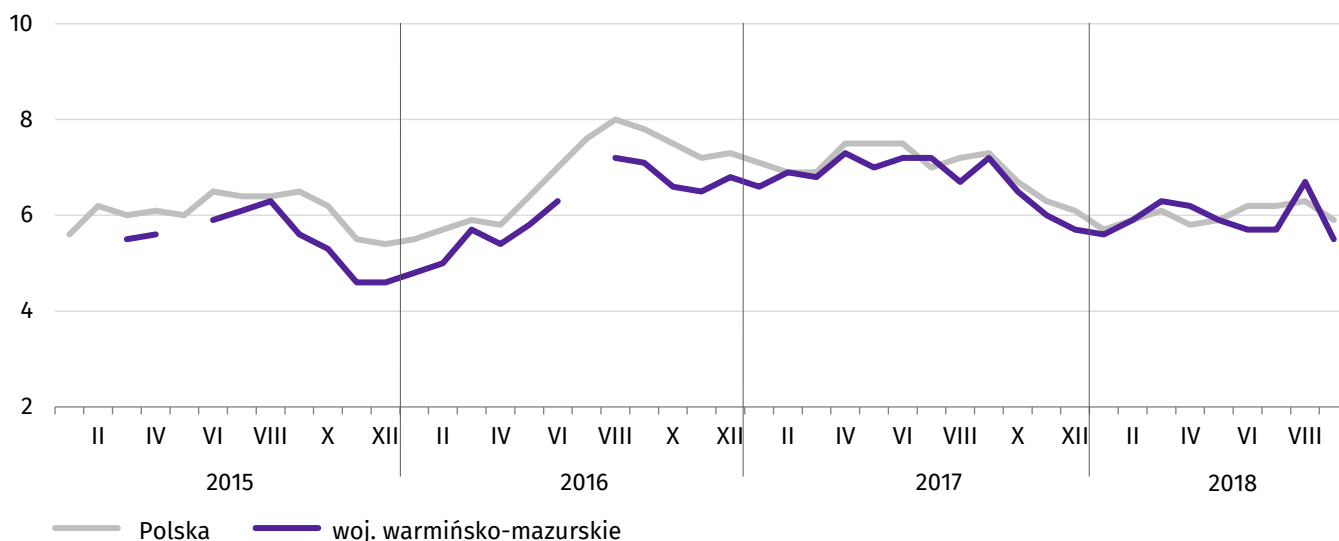
We wrześniu br., przy spadku podaży, producenci z województwa warmińsko-mazurskiego uzyskiwali wyższe niż przed miesiącem ceny za dostarczoną do skupu pszenicę (o 4,8%), a także za żyto (o 4,8%). W obrocie targowiskowym ceny pszenicy wzrosły o 6,7% w porównaniu z sierpniem br. Drugi miesiąc z kolei zanotowano tendencję wzrostową cen skupu pszenicy w porównaniu do analogicznego miesiąca poprzedniego roku. Na targowiskach odnotowano wzrost cen pszenicy w porównaniu do września 2017 r. Średnia cena pszenicy w skupie była wyższa od ubiegłorocznej o 27,8% i na targowiskach wyższa o 15,9%. Średnia cena żyta w skupie była wyższa o 25,8% od ubiegłorocznej.

Wykres 8. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków

We wrześniu br. w skupie **ziemniaków** zanotowano spadek cen tego surowca w porównaniu do poprzedniego miesiąca. Średnio za 1 dt ziemniaków płacono w skupie 51,14 zł, tj. o 74,5% mniej niż w sierpniu 2018 r., natomiast o 34,4% więcej niż we wrześniu 2017 r. Cena targowiskowa ziemniaków jadalnych późnych wyniosła 120,48 zł/dt i była wyższa niż we wrześniu 2017 r. o 20,8%.

Wykres 9. Relacja przeciętnych cen skupu żywca wieprzowego do przeciętnych cen jęczmienia na targowiskach

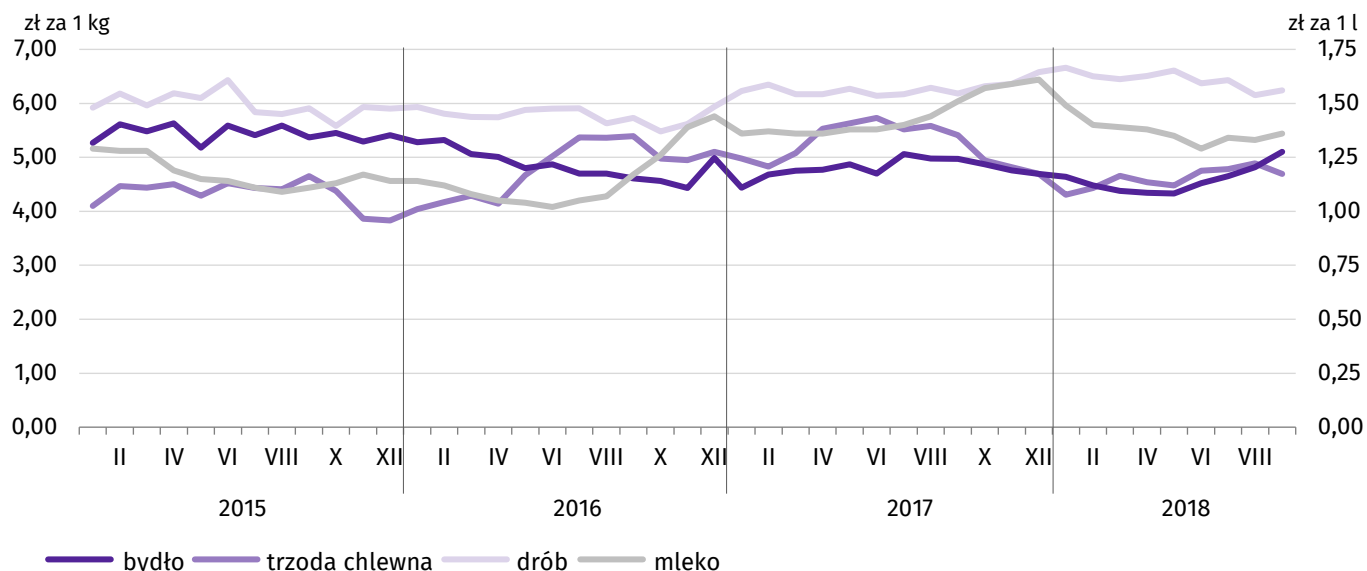
We wrześniu br. w skali miesiąca odnotowano spadek cen **żywca wieprzowego** w skupie – za 1 kg tego surowca płacono 4,69 zł (spadek o 4,0%). W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego w skupie były niższe o 13,3%.

Spadek cen żywca wieprzowego w skupie przy jednoczesnym wzroście cen targowiskowych jęczmienia spowodował pogorszenie się rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu z sierpniem 2018 r. We wrześniu br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 5,5 kg jęczmienia na targowiskach (przed rokiem wskaźnik wyniósł 7,2).

Podaż **żywca drobiowego** we wrześniu 2018 r. ukształtowała się na niższym poziomie niż miesiąc temu. Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego (osiągając poziom 5,10 zł/kg) wzrosła w odniesieniu do sierpnia br. o 5,6% i w porównaniu z wrześniem 2017 r. o 2,5%.

Wykres 10. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

We wrześniu br. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** (osiągając poziom 6,24 zł/kg) wzrosła w porównaniu z wrześniem 2017 r. o 1,0% i w porównaniu z sierpniem br. o 1,6%.

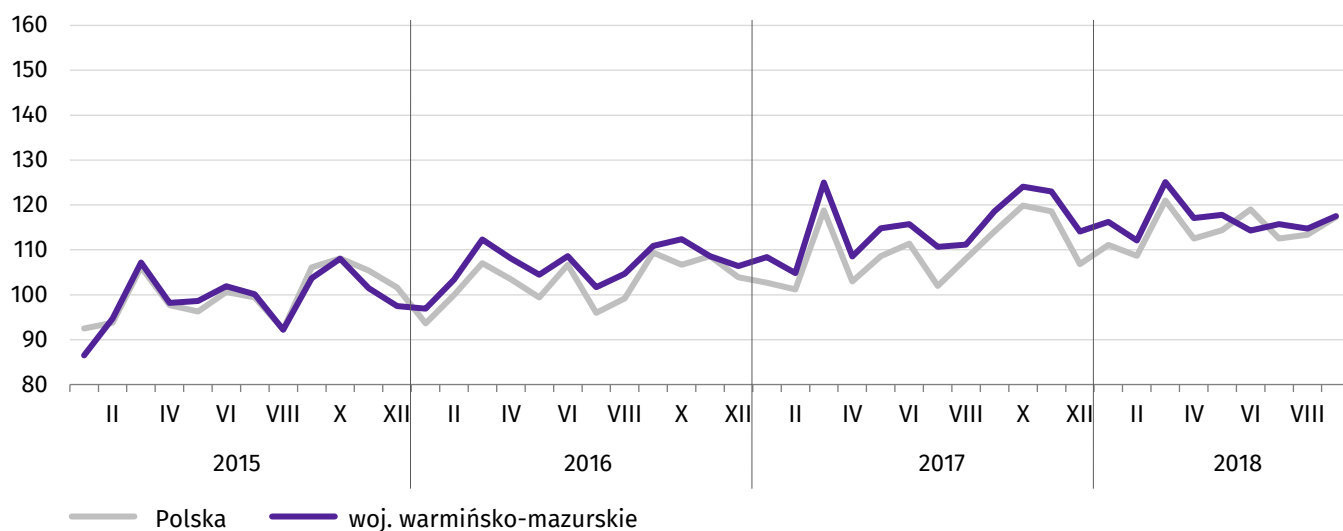
Od początku br. skup **mleka** wyniósł 702,4 mln l i był o 1,3% większy niż w analogicznym okresie 2017 r. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 137,40 zł za 100 l, tj. o 1,5% niższym niż przed rokiem. We wrześniu br. dostawy mleka do skupu były większe w ujęciu rocznym o 0,6%, natomiast w ujęciu miesięcznym mniejsze o 6,4%. Za 100 l mleka płacono średnio 136,30 zł, tj. o 9,9% mniej w porównaniu z wrześniem ub.r. W ujęciu miesięcznym cena mleka wzrosła o 2,2%.

Przemysł i budownictwo

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 2 894,2 mln zł i była (w cenach stałych) niższa o 0,9% niż we wrześniu ub.r. oraz o 2,7% wyższa w porównaniu z poprzednim miesiącem. Wystąpił wzrost **produkcji budowlano-montażowej** – w stosunku do ub.r. o 8,7%.

W ujęciu rocznym spadek produkcji sprzedanej odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 17,1%), przetwórstwie przemysłowym (o 1,1%). Wzrost sprzedaży wystąpił w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 9,5%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 8,8%).

Wykres 11. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(przeciętna miesięczna 2015 = 100; ceny stałe)

Niższy niż we wrześniu ub.r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 12 (spośród 28 występujących w województwie) działach przemysłu, wyższy w 16. Spadek sprzedaży odnotowano m.in. w produkcji: maszyn i urządzeń (o 24,0%), pozostałego sprzętu transportowego (o 5,7%), mebli (o 4,9%). Spadek sprzedaży wystąpił również w produkcji artykułów spożywczych (o 0,6%), która we wrześniu br. stanowiła 37,4% produkcji przemysłowej (39,1% przetwórstwa przemysłowego) województwa. Wzrost sprzedaży odnotowano m.in. w produkcji wyrobów z: pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 12,2%), metali (o 2,5%), drewna, korka, słomy i wikliny (o 2,2%).

W porównaniu z miesiącem poprzednim produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym zwiększyła się o 2,7%. Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 33,6 tys. zł i była (w cenach stałych) o 1,2% niższa niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 0,3% i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 6,5%.

Tablica 9. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu

Wyszczególnienie	IX 2018	I–IX 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
Ogółem	99,1	104,8	100,0
w tym:			
Górnictwo i wydobywanie	108,8	85,2	0,6
Przetwórstwo przemysłowe	98,9	104,9	95,2
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	99,4	103,3	37,2
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	102,2	107,3	6,3
papieru i wyrobów z papieru	109,9	112,1	1,0
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	86,2	99,2	1,3
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	112,2	111,3	3,5
wyrobów z metali	102,5	108,5	7,1
urządzeń elektrycznych	117,6	125,0	1,9
maszyn i urządzeń	76,0	112,0	2,6
pozostałego sprzętu transportowego	94,3	123,8	2,3
mebli	95,1	103,5	11,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	82,9	97,0	1,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	109,5	110,1	2,9

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. produkcja sprzedana przemysłu osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 25 994,2 mln zł i była (w cenach stałych) o 4,8% wyższa niż przed rokiem. W przetwórstwie przemysłowym produkcja sprzedana wzrosła o 4,9%. Wydajność pracy w przemyśle na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 300,1 tys. zł i była (w cenach stałych) o 3,5% wyższa niż przed rokiem.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu br. wyniosła 368,6 mln zł. Była wyższa o 13,3% niż we wrześniu ub.r. i o 8,2% w porównaniu z sierpniem 2018 r. We wrześniu br. przeciętne zatrudnienie w budownictwie było o 3,4% wyższe niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 8,0%. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, we wrześniu br. wyniosła (w cenach bieżących) 33,9 tys. zł i była (w cenach bieżących) wyższa o 9,5% niż przed rokiem.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) we wrześniu br. ukształtowała się na poziomie 241,0 mln zł i stanowiła 65,4% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W porównaniu do miesiąca poprzedniego produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 11,6%, a w stosunku do września ub.r. o 8,7%. W stosunku do września 2017 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano w dziale „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” (o 44,2%) oraz w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi (o 2,4%).

W jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków produkcja budowlano-montażowa spadła o 9,5%.

Tabela 10. Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących)

Wyszczególnienie	IX 2018	I–IX 2018	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach
Ogółem	108,7	132,1	100,0
Budowa budynków	90,5	129,6	46,9
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	144,2	141,2	29,5
Roboty budowlane specjalistyczne	102,4	126,9	23,6

W porównaniu z sierpniem 2018 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich działach budownictwa. W dziale „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” o 24,7%, „roboty budowlane specjalistyczne” o 9,6% oraz „budowa budynków” o 2,3%.

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. produkcja sprzedana budownictwa ukształtowała się na poziomie 2 917,3 mln zł i była o 41,3% większa niż w takim samym okresie roku ubiegłego. Wydajność pracy w budownictwie na 1 zatrudnionego w tym okresie wyniosła (w cenach bieżących) 267,6 tys. zł i była (w cenach bieżących) o 37,1% wyższa niż przed rokiem. W województwie produkcja budowlano-montażowa wzrosła w tym czasie o 32,1%. Wzrost produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich działach budownictwa. W dziale „budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej” o 41,2%, przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków o 29,6% i przedsiębiorstwach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 26,9%.

Budownictwo mieszkaniowe

We wrześniu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub.r. wzrosła liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 146,4%) oraz oddanych do użytkowania (o 27,1%). Spadła liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 6,7%).

Według wstępnych danych², we wrześniu br. **oddano do użytkowania** 586 mieszkań tj. o 125 więcej niż przed rokiem (wzrost o 27,1%). W badanym miesiącu mieszkania do użytkowania przekazali: spółdzielnie mieszkaniowe – 289 (49,3% ogółu oddanych mieszkań), deweloperzy – 150 (25,6%) oraz inwestorzy indywidualni – 147 (25,1%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio: spółdzielnie mieszkaniowe nie oddały żadnego mieszkania, 67,7%, 27,5%. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie warmińsko-mazurskim we wrześniu br. stanowiły 3,9% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.

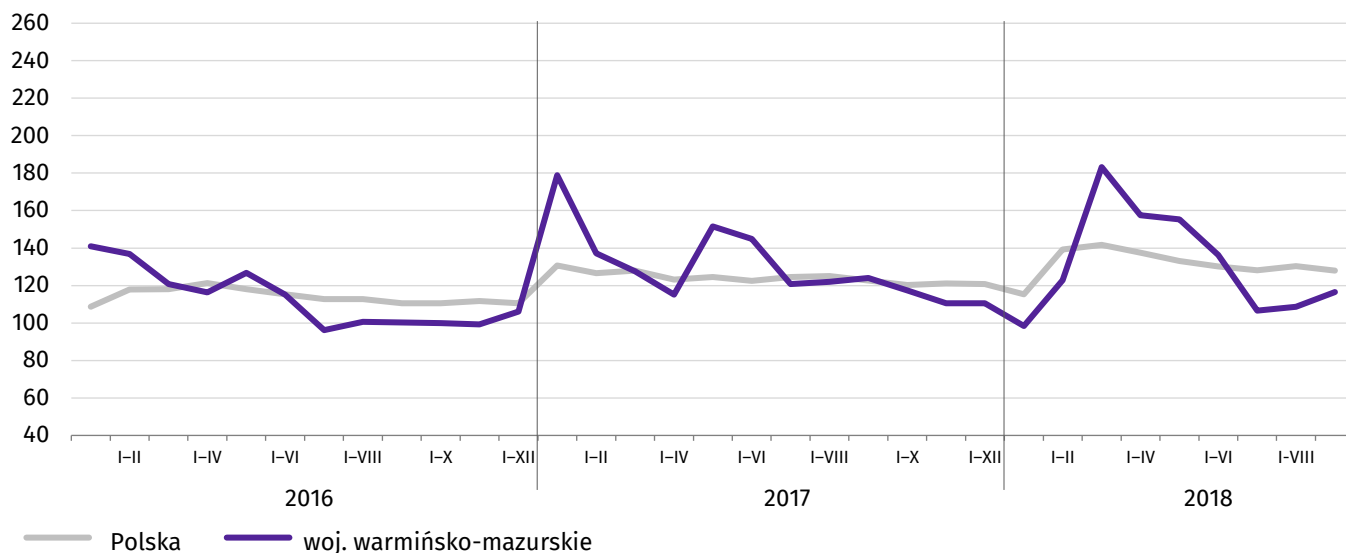
Tablica 11. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–wrzesień br.

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2017 = 100	
Ogółem	3 478	100,0	93,9	90,1
Indywidualne	1 304	37,5	107,1	144,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1 851	53,2	77,1	57,4
Spółdzielcze	289	8,3	ponad 6-krotnie	57,5
Komunalne	9	0,3	23,1	46,7
Zakładowe	1	0,0	100,0	134,0
Spółeczne czynszowe	24	0,7	x	41,4

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. w województwie oddano do użytkowania 3 478 mieszkań, tj. o 226 (o 6,1%) mniej niż w analogicznym okresie ub.r. **Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania** oddanego do użytkowania w tym czasie wyniosła 90,1 m² i była o 4,4 m² większa niż przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego w okresie styczeń–wrzesień 2017 r. Inwestorzy indywidualni oddali mieszkania o ponad 2,5-krotnie większej przeciętnej powierzchni użytkowej niż deweloperzy.

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

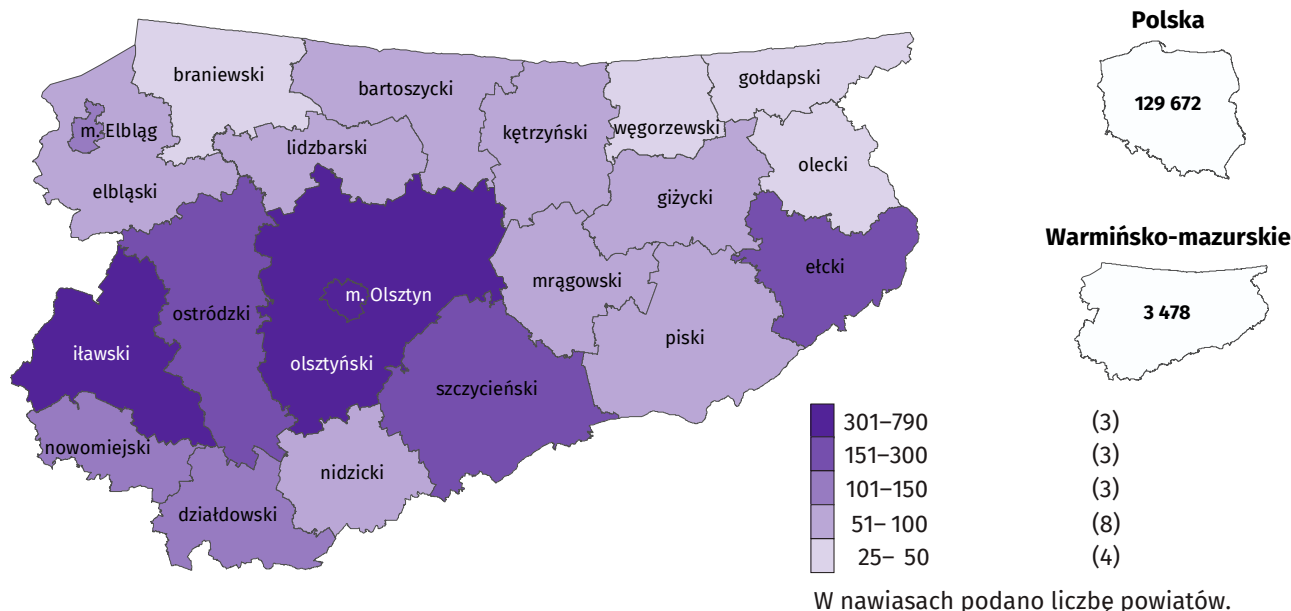
Wykres 12. Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania
(analogiczny okres 2015 = 100)

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w powiatach: olsztyńskim (790), iławskim (569) i Olsztynie (401), najmniej w węgorzewskim, braniewskim (po 25) i gołdapskim (29).

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie węgorzewskim (164,4 m²). Najmniejsze mieszkania (poniżej 70,0 m²) wybudowano w powiecie bartoszyckim i Olsztynie.

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń–wrzesień 2018 r.

We wrześniu br. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** 675 mieszkań, tj. o 401 (o ponad 2,5 krotnie) więcej niż we wrześniu 2017 r. Z ogólnej liczby pozwoleń wydanych lub zgłoszeń dokonanych, 69,6% dotyczyło budujących mieszkania na sprzedaż i wynajem, a 30,4% inwestorów indywidualnych.

Tablica 12. Liczba mieszkań, na budowę których uzyskano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–wrzesień br.

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2017 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2017 = = 100
Ogółem	7 023	100,0	132,5	4 407	100,0	117,3
Indywidualne	2 183	31,1	x ^a	2 008	45,6	x ^a
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	4 747	67,6	x ^a	2 395	54,3	x ^a
Spółdzielcze	36	0,5	42,9	-	-	x
Komunalne	22	0,3	6,9	2	0,0	3,1
Zakładowe	-	-	x	2	0,0	40,0
Spółeczne czynszowe	35	0,5	159,1	-	-	x

a Zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa, dynamiki w odniesieniu do analogicznego okresu roku ubiegłego będą prezentowane począwszy od stycznia 2019 r.

W badanym miesiącu (w porównaniu z wrześniem 2017 r.) zmniejszyła się liczba **mieszkań rozpoczętych** (o 6,7%, do 308). We wrześniu br. budowę mieszkań rozpoczęli inwestorzy indywidualni (65,3% ogółu rozpoczętych mieszkań), deweloperzy (34,4%) i budownictwo zakładowe (0,3%).

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. wśród mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz budowę których rozpoczęto dominowali inwestorzy budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem.

Rynek wewnętrzny

We wrześniu br. w stosunku do analogicznego miesiąca ub.r. wystąpił spadek (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 2,1%) i wzrost **hurtowej** (o 14,0%).

Tablica 13. Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących)

Wyszczególnienie	IX 2018	I–IX 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
Ogółem^a	97,9	101,6	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	94,3	104,8	23,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	102,4	106,1	11,4
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	104,1	104,3	28,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	102,4	102,5	4,0
Tekstylia, odzież, obuwie	65,1	61,1	6,5
Meble, RTV, AGD	92,0	99,2	4,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	87,5	85,4	5,4
Pozostałe	88,0	98,1	14,0

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z wrześniem ub.r. spadek sprzedaży detalicznej (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) odnotowano m.in. w grupach: „tekstylia, odzież, obuwie” (o 34,9%), „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 12,5%) i „pozostałe” (o 12,0%). Największy wzrost sprzedaży wystąpił w grupie „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 4,1%).

W porównaniu z sierpniem 2018 r. sprzedaż detaliczna zmniejszyła się o 5,8%. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej województwa sprzedaż spadła w grupach: „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 9,9%), „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 0,7%), „pozostałe” (o 8,4%).

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. sprzedaż detaliczna była o 1,6% większa niż przed rokiem. Wzrost odnotowano m.in. w grupach „paliwa” (o 6,1%), „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 4,8%) oraz „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 4,3%). Największy spadek wystąpił w grupie „tekstylia, odzież, obuwie” (o 38,9%).

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu br. była większa o 18,2% niż przed rokiem i mniejsza o 2,8% w porównaniu z sierpniem 2018 r., a w przedsiębiorstwach hurtowych odpowiednio: wzrost o 18,6% i na poziomie miesiąca poprzedniego.

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. sprzedaż hurtowa wzrosła w przedsiębiorstwach handlowych (o 15,4%) i hurtowych (o 13,8%).

Raport „**Koniunktura gospodarcza w województwie warmińsko-mazurskim w październiku 2018 r.**” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Olsztynie olsztyn.stat.gov.pl w dniu 30 października 2018 r.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r. B – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	142,6	143,2	143,2	143,4	143,3	143,4	143,3	143,2	143,3	143,0	143,3	143,5
	B	146,5	146,9	146,9	146,9	146,5	146,4	146,1	145,5	145,5			
poprzedni miesiąc = 100	A	102,4	100,4	100,0	100,2	99,9	100,1	100,0	99,9	100,1	99,8	100,2	100,2
	B	102,0	100,3	100,0	100,0	99,7	100,0	99,8	99,6	100,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,4	104,0	103,3	103,4	102,8	103,3	103,2	103,1	103,1	102,7	103,0	103,0
	B	102,7	102,6	102,6	102,4	102,2	102,1	102,0	101,6	101,5			
Bezrobotni zarejestrowani ^b (w tys. osób)	A	77,1	76,6	73,1	68,4	64,8	61,5	60,8	60,9	60,6	59,0	58,9	60,0
	B	63,6	63,2	60,8	56,8	53,6	50,9	50,3	50,1	50,3			
Stopa bezrobocia ^{bc} (w %)	A	14,7	14,6	14,0	13,2	12,6	12,0	11,9	11,9	11,8	11,6	11,5	11,7
	B	12,2	12,1*	11,7*	11,0*	10,5	10,0	9,9	9,9	9,9			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	4 478	5 062	6 866	6 160	6 026	5 133	5 514	5 737	5 730	5 457	4 558	3 336
	B	4 534	5 892	7 019	6 887	6 089	4 650	4 179	4 635	4 556			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem. b Stan w końcu okresu. c Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r. B – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy ^a	A	35	31	25	22	19	19	18	17	19	19	21	33
	B	24	16	15	14	12	14	15	14	14			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	3 612,36	3 459,18	3 629,05	3 560,86	3 627,71	3 640,61	3 700,70	3 684,56	3 711,69	3 741,35	3 749,52	3 948,28
	B	3 852,86	3 663,69	3 798,06	3 968,20	3 840,81	3 842,69	3 954,52	3 924,15	3 904,84			
poprzedni miesiąc = 100	A	92,1	95,8	104,9	98,1	101,9	100,4	101,7	99,5	100,8	100,8	100,2	105,3
	B	97,6	95,1	103,7	104,5	96,8	100,0	102,9	99,2	99,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,7	104,5	106,5	102,6	105,5	106,0	105,7	106,3	107,1	107,6	107,1	100,7
	B	106,7	105,9	104,7	111,4	105,9	105,6	106,9	106,6	105,2			
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	101,7	.	.	101,5	.	.	101,5	.	.	101,8
	B	.	.	101,3	.	.	101,6	.	.	.			

a Stan w końcu okresu. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; dane uwzględniają zmiany organizacyjne w jednostkach objętych badaniem. c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r. B – 2018 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	103,7	100,7	104,2	99,3	102,8	100,8	99,7	87,6	100,0	103,8	102,2	100,8
	B	98,8	102,9	99,4	98,6	102,4	101,5	99,6	107,7	108,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,8	103,6	111,2	105,9	112,0	112,3	115,5	111,8	108,7	109,8	109,4	104,5
	B	99,6	101,8	97,1	96,3	96,0	96,6	96,5	118,8	128,7			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	104,9	101,9	97,2	100,0	101,5	97,9	100,6	101,8	98,3	102,3	100,6	103,5
	B	101,2	97,5	99,3	100,9	101,4	96,4	100,9	95,6	101,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	105,1	109,2	107,3	107,6	106,5	104,0	104,5	111,7	107,7	115,4	113,2	110,9
	B	107,0	102,4	104,6	105,5	105,4	103,8	104,1	97,8	101,0			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	97,7	96,9	105,2	108,9	101,8	101,7	96,3	101,1	97,0	91,3	97,5	97,3
	B	91,8	102,9	105,2	97,4	98,7	106,0	100,8	102,2	96,0			

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r. B – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	123,2	115,7	118,4	133,8	120,6	114,1	102,8	104,0	100,3	99,3	97,4	91,9
	B	86,4	91,8	91,7	81,9	79,5	82,9	86,7	87,6	86,7			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia	A	6,6	6,9	6,8	7,3	7,0	7,2	7,2	6,7	7,2	6,5	6,0	5,7
	B	5,6	5,9	6,3	6,2	5,9	5,7	5,7	6,7	5,5			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	101,9	96,7	119,3	86,8	105,8	100,8	95,7	100,5	106,6	104,7	99,1	92,8
	B	101,9	96,4	111,6	93,7	100,6	97,0	101,2	98,9*	102,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	111,9	101,4	111,3	100,3	109,9	106,5	108,8	106,2	106,9	110,4	113,3	107,2
	B	107,3	107,0	100,0	108,0	102,6	98,8	104,5	102,8*	99,1			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących)													
poprzedni miesiąc = 100	A	40,6	89,8	166,1	94,6	89,6	124,9	128,2	105,4	108,3	79,4	105,5	163,5
	B	34,7	148,1	110,6	118,5	111,4	101,0	116,9	80,1	111,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	118,7	115,8	111,4	133,3	120,7	116,3	151,6	177,9	158,1	114,7	108,8	128,5
	B	109,9	181,2	120,7	151,2	188,1	152,1	138,7	105,4	108,7			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. * Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r. B – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	456	769	1 059	1 328	2 058	2 458	2 840	3 243	3 704	4 110	4 391	4 783
	B	262	701	1 476	1 755	2 111	2 316	2 506	2 892	3 478			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	126,3	100,0	105,5	98,8	119,4	125,7	125,5	121,2	123,8	119,8	112,2	104,6
	B	57,5	91,2	139,4	132,2	102,6	94,2	88,2	89,2	93,9			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	75,4	95,4	121,4	100,8	106,0	103,5	100,5	103,4	96,4	98,5	102,9	110,9
	B	73,5	96,4	117,9	98,8	106,7	101,0	104,7	99,2	94,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	109,5	92,8	98,2	103,9	102,0	105,9	103,9	99,8	104,1	101,5	114,6	108,6
	B	105,9	107,0	103,9	101,9	102,6	100,2	104,3	100,1	97,9			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :													
brutto ^c (w %)	A	.	.	5,9	.	.	5,1	.	.	4,5	.	.	4,6
	B	.	.	5,3	.	.	4,4	.	.	.			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. * Dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2017 r. B – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
netto ^a (w %)	A	.	.	5,0	.	.	4,3	.	.	3,9	.	.	3,9
	B	.	.	4,2	.	.	3,4	.	.	.	.	.	.
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	270,0	.	.	597,2	.	.	960,9	.	.	1 438,6
	B	.	.	237,3	.	.	591,2	.	.	.	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	x	x	108,6	x	x	95,7	x	x	96,1	x	x	96,2
	B	x	x	87,9	x	x	99,0	x	x	x	.	.	.
Podmioty gospodarki narodowej ^c w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	123 970	123 912	124 149	124 433	124 683	125 033	125 103	125 270	125 173	125 351	125 415	125 377
	B	125 271	125 209	125 427	125 805	126 443	127 093	125 003	125 674	126 114	.	.	.
w tym spółki handlowe	A	8 868	8 929	8 989	9 001	9 037	9 067	9 089	9 121	9 132	9 172	9 192	9 215
	B	9 270	9 314	9 344	9 384	9 422	9 468	7 819	7 859	7 871	.	.	.
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1 105	1 110	1 113	1 116	1 114	1 114	1 112	1 110	1 108	1 107	1 105	1 104
	B	1 100	1 103	1 105	1 112	1 112	1 113	776	781	777	.	.	.

a Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Opracowanie merytoryczne

Urząd Statystyczny w Olsztynie

ul. Tadeusza Kościuszki 78/82

10-555 Olsztyn

Kontakt:

tel: 89 524 36 66

faks: 89 524 36 67

e-mail:

SekretariatUSOLS@stat.gov.pl

olsztyn.stat.gov.pl

[@Olsztyn_STAT](https://twitter.com/Olsztyn_STAT)

[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju – I-III kwartał 2018 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

<https://bd.stat.gov.pl/BDL/start>

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

<http://stat.gov.pl/metainformacje/sownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/>